

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 - 2014

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

2009/0025(CNS)

13.11.2009

NÁVRH SPRÁVY

k návrhu nariadenia Rady, ktorým sa mení a dopĺňa Dohovor, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda, pokiaľ ide o dlhodobé víza a zápisy v Schengenskom informačnom systéme
(KOM(2009)0090 – C7-0107/2009 – 2009/0025(CNS))

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

Spravodajca: Carlos Coelho

Označenie postupov

- * Konzultačný postup
väčšina odovzdaných hlasov
- **I Postup spolupráce (prvé čítanie)
väčšina odovzdaných hlasov
- **II Postup spolupráce (druhé čítanie)
*väčšina odovzdaných hlasov za schválenie spoločnej pozície
väčšina všetkých poslancov Parlamentu za zamietnutie alebo
zmenu a doplnenie spoločnej pozície*
- *** Postup súhlasu
*väčšina všetkých poslancov Parlamentu, okrem prípadov
upravených článkami 105, 107, 161 a 300 Zmluvy o ES
a článkom 7 Zmluvy o EÚ*
- ***I Spolurozhodovací postup (prvé čítanie)
väčšina odovzdaných hlasov
- ***II Spolurozhodovací postup (druhé čítanie)
*väčšina odovzdaných hlasov za schválenie spoločnej pozície
väčšina všetkých poslancov Parlamentu za zamietnutie alebo
zmenu a doplnenie spoločnej pozície*
- ***III Spolurozhodovací postup (tretie čítanie)
väčšina odovzdaných hlasov za schválenie spoločného textu

(Typ postupu závisí od právneho základu navrhnutého Komisiou.)

Pozmeňujúce a doplňujúce návrhy k legislatívnemu textu

V pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch Parlamentu je zmenený a doplnený text označený **hrubou kurzívou**. Pri pozmeňujúcich aktoch sa časti prevzaté z platného ustanovenia, ktoré chce Parlament zmeniť a doplniť, ktoré však Komisia nezmenila, označujú **tučným písmom**. Prípadné vypustenia týkajúce sa takýchto častí textu sa označujú takto: [...].
Štandardná kurzíva označuje príslušným oddeleniam tie časti legislatívneho textu, ku ktorým sa navrhuje oprava, čo pomáha pri príprave konečného znenia textu (napríklad zrejmé chyby alebo vynechaný text v konkrétnej jazykovej verzii). Navrhované opravy tohto typu musia byť odsúhlasené príslušnými oddeleniami.

OBSAH

	strana
NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	5
DÔVODOVÁ SPRÁVA	9

NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

k návrhu nariadenia Rady, ktorým sa mení a dopĺňa Dohovor, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda, pokiaľ ide o dlhodobé víza a zápisy v Schengenskom informačnom systéme

(KOM(2009)0090 – C7-0107/2009 – 2009/0025(CNS))

(Konzultačný postup)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh Komisie (KOM(2009)0090),
 - so zreteľom na článok 67 a článok 63 ods. 3 písm. a) Zmluvy o ES, v súlade s ktorými Rada konzultovala s Európskym parlamentom (C7-0107/2009),
 - so zreteľom na článok 55 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci a stanovisko Výboru pre právne veci (A7-0000/2009),
1. schvaľuje zmenené a doplnené znenie návrhu Komisie;
 2. vyzýva Komisiu, aby zodpovedajúco zmenila svoj návrh v súlade s článkom 250 ods. 2 Zmluvy o ES;
 3. vyzýva Radu, aby oznámila Európskemu parlamentu, ak má v úmysle odchyliť sa od ním schváleného textu;
 4. žiada Radu o opätovnú konzultáciu, ak má v úmysle podstatne zmeniť návrh Komisie;
 5. poveruje svojho predsedu, aby túto pozíciu postúpil Rade a Komisii.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 1

Návrh nariadenia – pozmeňujúci akt

Článok 1 – bod 1

Dohovor, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda

Článok 18

Text predložený Komisiou

Vízami pre pobyt presahujúci tri mesiace sú národné víza vydané jedným z členských štátov v súlade s jeho vnútroštátnym právom alebo právom Spoločenstva. Takéto víza sa vydávajú v jednotnom formáte víz, ako je určené v

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

Vízami pre pobyt presahujúci tri mesiace sú národné víza vydané jedným z členských štátov v súlade s jeho vnútroštátnym právom alebo právom Spoločenstva. Takéto víza sa vydávajú v jednotnom formáte víz, ako je určené v

nariadení Rady (ES) č. 1683/95 z 29. mája 1995 stanovujúcim jednotný formát víz, a to so záhlavím označujúcim typ víza písmenom „D“.

nariadení Rady (ES) č. 1683/95 z 29. mája 1995 stanovujúcim jednotný formát víz, a to so záhlavím označujúcim typ víza písmenom „D“. *Vyplňajú sa v súlade s prílohou VII nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 z 13. júla 2009, ktorým sa ustanovuje Vízový kódex Spoločenstva (Vízový kódex).*

Or. en

Odôvodnenie

Týmto pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom sa má zosúladiť tento návrh s vízovým kódexom.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 2

Návrh nariadenia – pozmeňujúci akt

Článok 1 – bod 1a (nový)

Dohovor, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda

Článok 25 – odsek 1

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

1a. V článku 25 sa odsek 1 mení a dopĺňa takto:

„1. Ak zmluvná strana zvažuje vydanie povolenia na pobyt, zodpovedný orgán uskutočňuje systematické vyhľadávanie v Schengenskom informačnom systéme (SIS). Ak zamýšľa jedna zmluvná strana udeliť povolenie na pobyt cudzincovi, ktorý má zápis na účely odopretia vstupu, konzultuje to vopred so zmluvnou stranou, ktorá zápis vykonala a prihliada na jej záujmy; povolenie na pobyt sa udeľí len v prípade závažných, najmä humanitárnych dôvodov, alebo na základe medzinárodných záväzkov.“

Or. en

Odôvodnenie

Tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh treba čítať v spojení s návrhom Komisie o uplatňovaní rovnakých pravidiel na povolenia na pobyt a dlhodobé víza pokiaľ ide o zápisy v SIS. Pozmeňujúci a doplňujúci návrh požaduje, aby pred vydávaním povolení na pobyt alebo dlhodobých víz zodpovedné orgány systematicky nahliadali do SIS. Tým sa objasňuje, že nevzniknú žiadne dodatočné riziká, a pomôže to predísť problémom na vonkajších hraniciach pri vypočúvaní štátnych príslušníkov tretích krajín, ako aj pre personál na hranici.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 3

Návrh nariadenia – pozmeňujúci akt – pozmeňujúci akt

Článok 1 – bod 1b (nový)

Dohovor, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda

Článok 25 – odsek 1a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

1b. V článku 25 sa dopĺňa odsek 1a:

„1a. Pred vykonaním zápisu na účely odopretia vstupu v zmysle článku 96 nahliadnu zodpovedné orgány do vnútroštátnych záznamov o vydaných dlhodobých vízach alebo povoleniach na pobyt.“

Or. en

Odôvodnenie

Cieľom pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu je skompletizovať povinnosti pre členské štáty, aby sa zaviedli jednotné rutinné postupy na kontrolu národných registrov vydaných víz typu D a povolení na pobyt a aby sa zabezpečilo, že informácie zaznamenané v SIS budú v súlade s vydanými vízami a povoleniami. Je dôležité predísť problematickým situáciám, ktoré môžu len podkopať dôveru v SIS, ak sa do systému dostanú nesprávne a neplatné údaje.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 4

Návrh nariadenia – pozmeňujúci akt – pozmeňujúci akt

Článok 1 – bod 2a (nový)

Dohovor, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda

Článok 25 – odsek 3a (nový)

2a. V článku 25 sa dopĺňa odsek 3a:

„3a. Zmluvné strany zabezpečia, aby normy týkajúce sa ochrany údajov, najmä právo na prístup, opravu nepresných údajov a vymazanie nezákonne uložených údajov, právo na informácie a nápravu, zodpovedali normám stanoveným v nariadení (ES) č. 1987/2006 Európskeho parlamentu a Rady z 12. decembra 2006 o zriadení, prevádzke a využívaní Schengenského informačného systému druhej generácie (SIS) a rozhodnutí Rady 2007/533/SVV z 12. júna 2007 o zriadení, prevádzke a využívaní Schengenského informačného systému druhej generácie (SIS II), a to predovšetkým v prípadoch, keď má cudzinec zápis v zozname na účely odopretia vstupu v prípadoch popísaných v odsekoch 1 až 3.“

Or. en

Odôvodnenie

Cieľom tohto PDN je zabezpečiť, aby sa so zápismi, ktoré sa týkajú držiteľov povolení na pobyt a držiteľov dlhodobých víz, zaobchádzalo v súlade s normami na ochranu údajov stanovenými v nástrojoch SIS II.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Úvod

Schengenský dohovor stanovuje, že držiteľia dlhodobých víz (typ D) sú oprávnení:

- zdržiavať sa iba na území členského štátu, ktorý tieto víza vydal;
- a prechádzať cez územie iných členských štátov s cieľom dostať sa na územie tohto štátu, a pri návrate do krajiny pôvodu nesmú vycestovať do iných členských štátov alebo prechádzať cez iné členské štáty.

Väčšina členských štátov zaviedla postup nahradenia tohto typu víz povolením na pobyt po vstupe do krajiny, čo umožní štátnemu príslušníkovi tretej krajiny s takýmto povolením a platným cestovným dokladom voľne cestovať až tri mesiace v ktoromkoľvek polročnom období na území iných členských štátov.

V praxi sa však vyskytli značné zdržania pri nahradzovaní takýchto víz a v niektorých prípadoch k ich nahradeniu vôbec nedošlo. Podľa Schengenského dohovoru to týmto osobám znemožňuje cestovať do iných členských štátov alebo prechádzať cez ne pri návrate do krajiny pôvodu.

Ako odpoveď na túto situáciu bolo v roku 2001 prijaté nariadenie (č. 1091/2001), ktorým sa zaviedli víza typu D+C umožňujúce držiteľom dlhodobých víz typu D voľne sa pohybovať v schengenskom priestore počas prvých troch mesiacov platnosti víz, za predpokladu, že boli vydané v súlade s pravidlami upravujúcimi vydávanie krátkodobých víz (vrátane kontroly v zozname štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorým je odopretý vstup v systéme SIS).

V praxi však väčšina členských štátov víza typu D+C buď naďalej nevydáva, alebo ich vydáva len vo veľmi malom počte z dôvodu, že:

- konzulárni pracovníci nie sú dostatočne informovaní o tomto probléme;
- žiadatelia nie sú informovaní o tejto možnosti;
- národné programy na registráciu a spracovanie víz neumožňujú prijatie žiadosti o takéto víza alebo ich vydanie.

Ak sa víza vydajú a do konca trojmesačného obdobia sa nenahradia povolením na pobyt, držiteľ nemôže viac vycestovať do iných členských štátov. Aby tak tieto osoby mohli urobiť, musia požiadať o krátkodobé víza na vstup do schengenského priestoru. Niektoré členské štáty však odmietajú tieto víza vydať, lebo ich žiadatelia sa už zdržiavali v schengenskom priestore tri mesiace na základe víz typu D+C.

Kódex schengenských hraníc a vízový kódex Spoločenstva

V súvislosti s týmito nástrojmi treba zvážiť niekoľko otázok:

- v návrhu nariadenia o vízovom kódexe Spoločenstva sa navrhuje zrušiť víza typu D+C

s cieľom zjednodušiť príslušné postupy a od členských štátov sa požaduje, aby urýchlili vydávanie povolení na pobyt štátnym príslušníkom tretích krajín;

- vízový kódex sa musí prijať súbežne s týmito nariadeniami; dátum začiatku uplatňovania týchto nariadení by sa mal zosúladiť so začiatkom uplatňovania vízového kódexu, ktorý je naplánovaný na 5. apríla 2010;
- článok 5 ods. 1 písm. b) nariadenia (ES) č. 562/2006 (Kódex schengenských hraníc) okrem toho umožňuje štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí sú držiteľmi platného povolenia na pobyt, prekročiť vonkajšie hranice iného členského štátu bez víz na obdobie najviac troch mesiacov.

Predmet návrhov

Cieľom týchto návrhov je uľahčiť štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí sa legálne zdržiavajú v jednom z členských štátov, pohyb v rámci schengenského priestoru na základe dlhodobých víz typu D vydaných týmto členským štátom.

Ich účelom je reagovať na situácie, v ktorých členské štáty z rôznych dôvodov nie sú schopné včas vydať povolenie na pobyt štátnym príslušníkom tretích krajín zdržiavajúcim sa na ich území, rozšírením existujúcej zásady rovnocennosti medzi povolením na pobyt a krátkodobými vízami aj na dlhodobé víza typu D. Dlhodobé víza budú teda mať ten istý účinok ako povolenie na pobyt, pokiaľ ide o pohyb v rámci schengenského priestoru. To umožní ktorémukoľvek držiteľovi dokladu o tom, že sa zdržiava v členskom štáte v súlade so zákonom, voľne sa pohybovať v schengenskom priestore počas krátkeho, najviac trojmesačného obdobia v ktoromkoľvek polroku.

Členské štáty budú musieť stále vydávať povolenia na pobyt v súlade s povinnosťami stanovenými v mnohých smerniciach týkajúcich sa prijímania určitých kategórií štátnych príslušníkov tretích krajín.

Stanovisko spravodajcu

Treba mať na pamäti, že schengenský režim je o slobode pohybu. Ktokoľvek, kto je držiteľom dokladu dokazujúceho, že sa v členskom štáte zdržuje v súlade so zákonom, by mal mať možnosť voľne cestovať v priestore, ktorý nemá vnútorné hranice.

Ideálne riešenie by bolo, keby si členské štáty plnili povinnosť vydávať povolenie na pobyt štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí sú držiteľmi víz. V praxi sa to však vo väčšine členských štátov neuplatňuje.

Skutočnosť, že študent, ktorému boli udelené víza na účely štúdia v Belgicku (nespadajúce do rozsahu smernice 2004/114/ES), nemôže vycestovať do Holandska, aby v špecializovanej knižnici získal informácie pre svoju diplomovú prácu alebo do Barcelony na víkendový pobyt, je jednoducho neprijateľná. Je to príklad toho, aké absurdné situácie môžu nastať.

Vzhľadom na to, že vízový kódex Spoločenstva má nadobudnúť účinnosť v apríli 2010, treba urýchlene nájsť riešenie tohto problému.

Návrhy Komisie sa zdajú rozumné, aj keď na riešenie problému s dlhodobými vízami budú potrebné niektoré pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, aby sa ukončilo toto porušovanie základných práv – o čom svedčia tisíce prijatých sťažností – avšak bez spochybnenia alebo zníženia úrovne bezpečnosti v schengenskom priestore.

Požiadavka nahliadať do SIS pri spracovávaní žiadostí o dlhodobé víza (D) zabezpečí rovnakú kontrolu žiadateľov o dlhodobé víza, ako súčasná požiadavka platná pre štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú držiteľmi povolenia na pobyt. Odbúrajú sa tým obavy zo zhoršenia bezpečnosti.

Mnohé členské štáty navyše za súčasných podmienok vydávajú dlhodobé víza (D) a následne povolenia na pobyt štátnym príslušníkom tretích krajín bez predchádzajúceho nahliadnutia do SIS (najmä ustanovení článku 96 o zamietnutí vstupu). Tento trend nepredstavuje len hrozbu pre bezpečnosť v schengenskom priestore, ale spôsobuje tiež značné ťažkosti na vonkajších hraniciach, kde sa mená osôb s platnými vízami typu D objavujú na zoznamoch SIS. To spôsobuje komplikácie a zbytočné problémy samotným osobám a úradníkom na hraniciach, ktorí musia vykonávať zdĺhavé kontroly s cieľom zistiť, či bolo sfalšované vízum, či sú v SIS nepresné údaje a mali by sa vymazať alebo či predmetné vízum jednoducho nemalo byť vydané.

Vplyv nadchádzajúceho nadobudnutia platnosti Lisabonskej zmluvy

Spravodajca by rád zdôraznil skutočnosť, že tento návrh správy tvorí súčasť balíka dvoch správ. Lisabonská zmluva, ktorá nadobudne platnosť 1. decembra 2009, ovplyvní pôvodné návrhy Komisie.

Právny základ oboch návrhov Komisie je v takzvanom prvom pilieri. To znamená, že tieto návrhy budú pravdepodobne uvedené v **súhrnnom oznámení**, ktoré Komisia v súčasnosti pripravuje. Toto oznámenie zahŕňa všetky návrhy, v prípade ktorých nebude do nadobudnutia platnosti Lisabonskej zmluvy ukončený legislatívny postup. Zámerom nie je stiahnuť tieto návrhy, ale len určiť prostredníctvom súhrnného oznámenia nové právne základy ostávajúcích návrhov podľa Lisabonskej zmluvy. Uvedené súhrnné oznámenie ešte nie je k dispozícii.

Tieto zmeny pravdepodobne budú znamenať, že na oba návrhy sa bude vzťahovať spolurozhodovací postup (bežný legislatívny postup). Právne základy týchto dvoch návrhov však ostanú iné, keďže jeden návrh sa týka ustanovení o krátkodobých vízach a druhý ustanovení o dlhodobých vízach. Spravodajca preto na základe aktuálnych dvoch návrhov Komisie predkladá dva návrhy správ s príslušnými pozmeňujúcimi a doplňujúcimi návrhmi.

Spravodajca vyzýva Komisiu, aby predložila svoje návrhy na ich čo najskorší presun do nového právneho rámca.

V zásade by privítal by ukončenie legislatívneho postupu do apríla 2010. Zabránilo by sa tým obmedzeniam slobody pohybu pre držiteľov dlhodobých víz, keď sa súčasný režim víz typu D+C nahradí vízovým kódexom, ktorý sa začne uplatňovať od 5. apríla 2010. Rád by však zdôraznil, že inštitúcie EÚ v súčasnosti skúmajú aj iný aspekt, a to otázku, či sa ešte má konzultovať s národnými parlamentmi a či sa im má poskytnúť obdobie ôsmich týždňov na odpoveď vo veciach, ktoré sú nedoriešené v čase keď má nadobudnúť platnosť Lisabonská

zmluva.